

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ ὠπισθοχώρησε μετὰ βίγους :

— Δὲν ἀνήκω πλέον εἰς ἐμαυτήν, εἶπεν . . . ἔχω καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσω . . . θέλω νὰ ἦμαι ἔντιμος . . . θέλω . . . φύγετε, φύγετε, κύριε . . .

— Ὡς βλέπετε πρέπει ν' ἀποθάνω!

Καὶ ἀπεμακρύνθη ἐν ἑτι βῆμα.

— Θεέ μου! ἐψιθύρισεν ἡ νεκρὰ γυνὴ συντετριμμένη, δὲν θὰ λάβῃς λοιπὸν εὐσπλαγγίαν δι' ἐμέ; δὲν θὰ με βοηθήσῃς;

— Νὰ ζῶ καὶ νὰ μὴ σὰς βλέπω πλέον, νὰ ζῶ καὶ νὰ σὰς ἀρνηθῶ! ἐκραύγασεν ὁ μαρκήσιος· ἀλλὰ πολὺ καλὰ γνωρίζετε, ὅτι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον!

— Ἀλλὰ, κύριε, ἐκραύγασεν ἡ νεκρὰ γυνὴ μετὰ φωνῆς περιλύπου, — κύριε, δὲν ἐδασανίσατε ἀρκετὰ τὴν ζωὴν μου; . . . δὲν σὰς ἤρκεσεν ἡ στιγματισθεῖσα νεότης μου; . . . δὲν ἀπηλάσασατε ἀρκετὰ δάκρυα τῆς κόρης, τῆς μητρός μου ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης τῆς, τῆς παρελθούσης ἀθλιότητός μου καὶ τῶν δριμυτάτων ἐλέγχων μου; . . . Εἶπατε, δὲν με συνετρίψατε ἀρκετὰ; . . . καὶ θέλετε ἀκόμη νὰ σὰς θυσιάσω τὴν τιμὴν τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις μοι ἔτεινε τὴν χεῖρα . . . ὅστις ἀγνοεῖ τὸ παράπτωμά μου . . . ὅστις μὲ ἀγαπᾷ; . . .

— Ὡ! ὑπέλαβεν ὁ μαρκήσιος μετὰ παραφορᾶς, γνωρίζω ὅτι σὰς ἀγαπᾷ . . . καὶ δὲν ἤξεύρω ποῖος ἀγγελὸς ἠγγύλησεν ἐπ' αὐτοῦ . . . καὶ δὲν τὸν ἐφόρευσα μέχρι τοῦδε . . .

— Νὰ τὸν φονεύσετε, κύριε;

Καὶ ἤδη ἡ κυρία δὲ Φλάρ ἐγανυπέτησεν, ἐσύρθη εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, τοῦ δημίου τῆς ζωῆς τῆς, καὶ ἐζήτησε χάριν συστρέφουσα τὰς χεῖρας.

— Ναί, προσέθετο οὗτος μετ' αὐξούσης μανίας, θὰ τὸν φονεύσω, ἀνὰ πρόπῃ νὰ σὰς ἀρνηθῶ διὰ παντός . . . θὰ τὸν φονεύσω πρὶν ρίψω τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ζωὴν μου εἰς τὰ σκότῃ τῆς αἰωνιότητος . . .

— Δὲν θὰ τὸν φονεύσετε καὶ δὲν θ' ἀποθάνετε! ἐκραύγασεν ἡ δυστυχὴς γυνή.

II

II Π Λ Η

Δεκάδα λευγῶν ἀπὸ τῆς Νεβέρ, κατὰ τὸν ἀνάγρουν τοῦ Νιέβρ, κεῖται τερπνὸν χωρίον Νογαρέτ καλούμενον, ἐν κοιλάδι ἑτι τερπνοτέρῃ.

Τὸ χωρίον κεῖται συγχρόνως παρὰ τὴν ὄχθην ὕδατος καὶ εἰς ἀρκετὸν ὕψος· τὸ ὕδωρ περικλείεται ὑπὸ σειρᾶς λόφων ὄψεως ζωγραφικωτάτης.

Δεξιὰ εἰσὶν οὗτοι δασώδεις, ἀπόκρημνοι, χρώματος ὑπομέλανος ἐν πλήρει διατελοῦντος ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ κυανόλευκον τοῦ οὐρανοῦ· ἀριστερὰ οἱ βράχοι

εἰσὶ τεφρόχρονες, σχήματος παραδόξου· περικλείουσι δὲ, ἀπὸ ἀποστάσεως εἰς ἀπόστασιν, ἐν ταῖς πτυχαῖς τοῦ μανδύου των, τμήματα γῆς, ἐν τοῖς ὁποίοις ἀνθεῖ καὶ ἀκμάζει ἡ ἀμπελος.

Μεταξὺ τῶν δύο σειρῶν τῶν κλιτύων μικρὸς λειμὼν πράσινος, ἀνθῶν, λείχει ἀμφοτέρως τοῦ ποταμοῦ τὰς ὄχθας.

Ἐν μέσῳ τοῦ λειμῶνος αὐτοῦ, βορειοδυτικῶς τοῦ χωρίου, μικρὸν δάσος αἰωνοβίων καστανεῶν, περικλειόμενον ὑπὸ τείχους παλαιοῦ· ἐν μέτῳ αὐτοῦ μικρὸς πύργος φεουδαλικῆς κατασκευῆς, ὅστις μακρόθεν ἔχει μεγαλοπρεπῆ τὴν ὄψιν καὶ ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ μετὰ τῆς μελαγχολικῆς τοποθεσίας.

Εἰς τὸν εἰσέρχόμενον ὑπὸ τὰ μεγάλα δένδρα τοῦ δάσους ὁ πύργος φαίνεται ὡς αὐστηρὸν ἐρείπιον τοῦ παρελθόντος ὀρθούμενον ἐκεῖ πρὸς περιφρόνησιν τοῦ παρόντος.

Ἡ φαντασίᾳ εὐρίσκει τὸ πεδίον ἐλεύθερον· νομίζει προθύμως, ὅτι ὀπισθεν τῆς σιδηροσφάκτου δρυϊνῆς πύλης, μεγαλόσωμος ὀπλίτης κάμνει τὸ ἔδαφος ν' ἀντηγῇ ὑπὸ τοὺς πτερνιστῆρας του· — δίδει εἰς τὸν πύργον κατοίκους ἄλλης ἐποχῆς καὶ πυργοδεσποῖνας ἐτοιμοὺς ν' ἀναβῶσι λευκὸν καὶ πειθήνιον ἵππον μεγαλοπρεπῆ καὶ τρέξωσι κατόπιν θήρας δι' ἱεράκων.

Ἀλλ' ἡ ὄπτασις μικρὸν διχορεῖ.

Ἀριστερὰ τοῦ πύργου ἐγείρεται κτίριον τετράγωνον εὐρὺ, ἐπιστεφόμενον ὑπὸ καπνοδόχου πυραμιδοειδοῦς ἐξ ἐρυθρῶν ὀπτοπλίνθων. Ἐκ τῆς καπνοδόχου ἀναθρώσκει ἀφθονος μέλας καπνός· ἐκ τοῦ κτιρίου ἐγείρεται κρότος ὑπόκωφος καὶ ἐρρυθμος, ἐκπλήσων τὸν μὴ εἰδότε τὴν ἀφορμὴν. Ὁ κρότος οὗτος προέρχεται ἐκ μεγάλῃς ὑδροκινήτου σφύρας, κινουμένης ὑπὸ τοῦ Νιέβρ διὰ διώρυγος ἀνοιχθείσης μίαν λεύγαν ὑψηλότερα.

Λάμπις ἐρυθρὰ ἐξήρχετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκ τῶν πολυκρίθμων παρθύρων τοῦ ἐργοστασίου, ἀντανακλωμένη ἐπὶ τῆς τεφροχρόου προσόψεως τοῦ πύργου καὶ τοῦ βυθῆως πρασίνου φυλλώματος τῶν καστανεῶν.

Εἰς τὰ αὐτὰ παρῆυρα ἐνεφνίζοντο κατὰ δικλείμματα πρόσωπα μαυρισμένα καὶ λάμποντα, ρίπτοντα ἐπὶ τοῦ παραδόξου αὐτοῦ συμπλέγματος ἀρχαίου πύργου καὶ ἐργοστασίου καταχθόνιον ἀνταύγειαν.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁ οἶκος τῶν ἵπποτων ἔπεσε, δι' ἀτίμου καὶ μυστηριώδους συμβολαίου, εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Σατανᾶ, τοῦ βασιλέως τοῦ σκότους.

Τῆς φανταστικῆς ταύτης σκέψεως ὑποβοηθήσεως, τὸ οἰκοδόμημα ἐπανελαμβάνει τὸ μυστηριώδες καὶ πλήρες γοητείας περίβλημά του, τὸ ὅποιον τότε μόνον διαλύεται, ὅταν βεβαιωθῇ τις, ὅτι δὲν ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν ἄλλο εἶμη

ἐν τῶν πολυκρίθμων σιδηροχυτηρίων, ἀκένωτον πηγὴν πλοῦτου τοῦ συγχρόνου Νιβερνίου.

Ὁ πύργος αὐτός εἶναι τὸ θέατρον τοῦ δράματος, τὸ ὅποιον θὰ διηγηθῶμεν.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

Ε. Σχ.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ (*)

(1873)

Α'

Ἀπὸ τοῦ λόφου τοῦ ὠρολογίου — Σαάτ-Τεπέ — τὸ τηλεβόλον ἀναγγέλλει τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου· τὸ ὠρολόγιον ἀναγγέλλει αὐτὴν ἐπίσης διὰ τῶν δώδεκα ἄλλεπαλλήλων κτύπων του, καὶ σὶ ἡμάμαι ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν μιναρῶδων ἀπαγγέλλουσι τὴν ἐπερινὴν προσευχὴν.

Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν νηστείαν τοῦ ῥαμαζανίου.

Ὅλος ἐν γένει ὁ βίος τῶν Τούρκων εἶναι σειρὰ ἡδυπαθείας καὶ, κατὰ τὸ ἐνὸν ἐκάστῳ, εὐζωίας, πλὴν ἰδίως κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον τῆς νηστείας ἢ ἡδυπαθείας, αἱ ἀπολαύσεις, αἱ ἡδοναὶ φθάνουσιν εἰς τὸ ζενὶθ αὐτῶν.

Πρὶν ἢ καταπλημμυρῆσῃ τὴν Ἀνατολὴν ὁ κακῶς ἐννοούμενος πολιτισμὸς τῶν Φράγκων, αἱ ἡμέραι αὗται τῶν νηστειῶν εἶχον ἀπειρον γόητρον διὰ τοὺς Τούρκους.

Ἦδη τὰ ἦθη αὐτῶν παρέλυσαν, ὁ μουσουλμανικὸς χαρακτήρ ἐχαλαρώθη κατὰ τὸ πλεῖστον, εἰς δὲ τοὺς ἀπαθείς καὶ ἀναλγήτους ὀπαδοὺς τοῦ Μωάμεθ μόλις ἀναγνωρίζει τις τοὺς ὑπερφηάνους κατακτητὰς τῆς Ἀνατολῆς, τοὺς γενναίους καὶ ἀρνηφίλους μαχητὰς, οὓς εἶδον αἱ πεδιάδες τῆς Οὐγγαρίας καὶ αἱ πύλαι τῆς Βιέννης αὐτῆς.

Ὡς δὲ βαίνουσι τὰ πράγματα τῶν γειτόνων ἡμῶν, μετ' ὀλίγον ἀκόμη χρόνον θὰ ζητῇ τις Μουσουλμάνον ἀληθῆ καὶ θὰ εὐρίσκη μὴδέν, διότι ὁ Τούρκος, ἅμα παύσας ὢν τοιοῦτος, εἶναι ἀληθῶς μὴδέν, ἢ δὲ φορὰ τῶν πραγμάτων ὀδηγεῖ αὐτοὺς τωόντι πρὸς τὸ μὴδέν.

Ἀλλ' ἐπανεέλθωμεν εἰς τὴν ἱστορίαν μας.

(*) Σ. Π. Τοῦ ὠραίου τοῦτου διηγήματος τοῦ ἡμετέρου κ. Λάμπρου Παναγιωτοπούλου — Ἐνυάλῃ μέρος ἐδημοσιώθη τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν Ἐπιφυλλίδι τῆς «Καρτερίας». Ἐπελθούσης ὁμοῦ κατόπιν τῆς σμικρύνσεως τοῦ σχήματος τῆς ἐφημερίδος ταύτης, διεκόπη ἀναγκάτως καὶ ἡ συνέχεια τοῦ διηγήματος, ὅπερ ἦδη ὁ «Παρθένων» προσφέρει πλῆρως τοῖς ἐκτοῦ ἀναγνώσταις.

Εύρισκόμεθα εἰς τὴν νηστείαν τοῦ ῥαμαζανίου.

Ἡμέραι ὕπνου καὶ ἀναπαύσεως, νόκτες πλήρεις ὀργῶν καὶ διασκεδάσεων. Ὅλος τῆς ἡμέρας βλέπει τις Ὀθωμανοὺς καθημένους ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις των, σιωπηλοὺς, ἀπαθεῖς, νήστες, ἀργοί, εὐρισκομένους ἐν καταστάσει τινὶ ναρκώσεως, μὲ ὀφθαλμοὺς βεδορημένους ἐκ τῆς ἀγρυπνίας.

Τὸ προσφιλὲς τζιμπούκιον ἀργεῖ ἐν γωνίᾳ τινὶ τοῦ ἐργαστηρίου.

Ἐν ταῖς ὁδοῖς φαίνονται ὀλίγοι μόνον, οἱ βιαζόμενοι ὑπὸ ἀναποφεύκτων ἀναγκῶν νὰ ἐξέρχονται, ἢ ἐκεῖνοι ὧν τὸ ἐπάγγελμα τὸ ἀπαιτεῖ.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τοὺς εὐπαραύτας ἢ μεγιστάνας, οὗτοι μένουσιν οἴκοι ὑπνώττοντες ἢ οὐδὲν ποιοῦντες.

Τὸ dolce fat niente τῶν Ἰταλῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἰδίως ἐφαρμάζεται καθ' ὀλοκληρίαν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν.

Ἄμα σημαίνουσης τῆς ἐνδεκάτης—μῖαν δὴλα δὴ ὄραν πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου—αἱ ὁδοὶ ἀρχοῦνται πληρούμεναι Μουσουλμάνων, περιπατούντων κατὰ ὁμάδας τὸ πλεῖστον. Μὲ κεφαλήν κεκλιμένην, μὲ ὄμμα νωθρὸν, μὲ βῆμα ἀργόν, σιγηλοί, βαδίζουσιν ἡρέμα, κατελημμένοι ὑπὸ τινος, καὶ ἐγὼ οὐκ οἶδα ὁποῖας, νωχελείας καὶ κατανύξεως, περιμένοντες νὰ φθάσῃ ἡ ποθεινὴ δωδεκάτη.

Ἡμίσεια παρέρχεται ὥρα, καὶ βλέπει τις αὐτοὺς ἰσταμένους πρὸ τῆς θύρας παντὸς ὠρολογιοποιείου, κρατούντας ἐν χερσὶ τὰ ὠρολόγια καὶ ἐρωτῶντας τοὺς κυρίους τῶν καταστημάτων.

— Ποῖον ὥραν δεικνύει τὸ ὠρολόγιόν σου;

— Δώδεκα παρὰ εἴκοσι. . .

— Ἄ! Τὸ ἰδικόν μου δεικνύει δώδεκα παρὰ εἰκοσιδύο, ψιθυρίζει μετ' ἀδημονίας ὁ πιστὸς Μουσουλμάνος, ἐκφύρων ἔθριν, οὐχὶ πολὺ εὐάρεστον, καὶ συγχρόνως ὠθεῖ διὰ τοῦ δακτύλου τὰν λεπτοδείκτην τοῦ ὡς χύτρα καὶ σεβαστοῦ διὰ τὸ μέγεθος ὠρολογίου του.

Μετ' ὀλίγον προσέρχεται ἄλλος πρᾶττων τὸ αὐτό, τοῦ πρώτου διευθυνομένου πρὸς ἄλλον ὠρολογιοποιόν, ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν ἰδίαν σκηνήν.

Ἐννοεῖται ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος ὀρισμένου τινὸς μέρους, πρὸς ὃ νὰ ρυθμίζωσιν οἱ ὠρολογιοποιοὶ τὰ ἴδια αὐτῶν ὠρολόγια, μεγίστη ἀσυμφωνία ἐπικρατεῖ μεταξὺ αὐτῶν, οἱ δὲ νησεύοντες Τοῦρκοι δίδουσι πλείονα πίστιν εἰς τοὺς ὠρολογιοποιούς ἐκείνους, ὧν οἱ λεπτοδείκται τῶν ὠρολογίων εἰσὶ πλησιέστεροι εἰς τὰς δώδεκα.

Μετὰ τινὰ ὥραν ἰδοὺ ἡ βροντὴ τοῦ τηλεβόλου. Ἀμέσως διακρίνεται κίνησις μὴ ὑπάρχουσα πρότερον, καὶ ἀκούεται ψίθυρος διατρέχων τὰς ὁδοὺς, τῶν

Μουσουλμάνων ὑποτονθορυζόντων εὐχὴν τινὰ, ἀφοῦ πρότερον καταλύσωσιν ἐλαίαν, τὸ πρῶτον φαγητόν, δι' οὗ διακόπτεται ἡ νηστεία ἐκάστης ἡμέρας.

Τότε δὴ τότε ἀρχεται ὁ μέγας κατὰ τῶν φαγητῶν καὶ γλυκυσμάτων πόλεμος. Οἱ κλίβανοι καταπλημμυροῦσιν Ὀθωμανῶν καὶ Ὀθωμανίδων—διότι αἱ Ὀθωμανίδες, καὶ εὐποροὶ οὖσαι, δὲν κρίνουσιν ἀνάξιον ἑαυτῶν νὰ καταγίνωνται καὶ εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας—λαμβανόντων καὶ λαμβανουσῶν τὰ ἐξαισια καὶ ποικίλα ἐκεῖνα βρώματα, ὧν τὸ εὐώδες καὶ ἡ κνίσσα καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς τὴν ὄρεξιν δύνανται νὰ κινήσωσι.

Ὁ ῥαμαζάν-χαλβᾶς, ὁ πιρίντζ-χαλβᾶς, γλύκισμα, ἂν ὄχι διὰ Θεοῦς, ἀλλὰ τοῦλάχιστον δι' ἡμιθέους, ὁ παχυλὸς μπακλαβᾶς—δὲν ἤξεύρω τί ὑποφέρει ὁ ἀναγνώστης τὴν στιγμὴν ταύτην, ἀλλ' ἐμοῦ ἡ ὄρεξις ἐκεντήθη λίαν καὶ διὰ τοῦτο τελειῶν μὲ ἐν κ.τ.λ.—φέρονται θερμοὶ καὶ νωποὶ εἰς τὰς οἰκίας.

Τὰ φῶτα μετ' ὀλίγον ἀνάπτονται ἢ μαρμαρυγὴ τῶν λυχνιῶν τῶν μιναρῶν σελαγίζουσα ἀπὸ τοῦ ὕψους αὐτῶν, φωτίζει διὰ τῆς θαμβῆς καὶ ἐρυθρᾶς ἀγλῆς τῆς τὰς ὁδοῦς, αἵτινες μετ' οὐ πολὺ γέμουσι διαβατῶν Τοῦρκων, Χριστιανῶν, Ἀρμενίων, Ἑβραίων, παντὸς γένους καὶ φύλου, πάσης τάξεως, καὶ ἡλικίας.

Ἐκάστη νύξ τοῦ μηνὸς τούτου ἐν Τουρκίᾳ εἶναι ὡς τις ἑορτὴ καὶ φωτοχυσία.

Β'

Νύκτα τινὰ, μεσοῦντος τοῦ μηνὸς ῥαμαζάν, συμπέσόντος περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἡμετέρου Νοεμβρίου, νέος εἰκοσαετῆς περίπου κατήρχετο τὴν πρὸς τὸν ποταμὸν φέρουσαν μεγάλην ὁδὸν μόνος, διασκεδάζων καὶ βλέπων τὴν κίνησιν τῶν ἀνθρώπων, ἀνερχομένων καὶ κατερχομένων, καὶ ῥίπτων ἐνίοτε βλέμματά τινὰ λίαν περίεργα εἰς τὰ πωλοῦντα τὰ γλυκίσματα τοῦ ῥαμαζάν ἐργαστήρια, βρῆθοντα τὴν ὥραν ἐκείνην ἀγοραστῶν, ἰδίως Ὀθωμανίδων, προμηθευομένων τοιαῦτα διὰ τὰ μένοντα οἴκοι τέκνα των.

Τὸ ὠρολόγιον τῆς πόλεως μόλις πρὸ ὀλίγου εἶχε σημάνη τὴν δευτέραν μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου—μεταχειριζόμεθα τὸ εἰς τὴν Τουρκίαν ἐν χρήσει ὠρολόγιον, ἐπειδὴ τὸ μέλλον νάνελιχθῆ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν δρᾶμα ἔχει χώραν ἐν Τουρκίᾳ—τὴν ὁγδόην δηλαδὴ περίπου καθ' ἡμᾶς.

Μετ' ὀλίγον ὁ νέος ἡμῶν κατήλθε μέχρι τῆς γεφύρας, διήλθεν αὐτὴν κατὰ μῆκος, ἰστάμενος ἐνίοτε παρὰ τὰς κιγκλίδας αὐτῆς, ἔφθασεν εἰς τὸν ἄλλον βρυχίονα τοῦ ποταμοῦ, διχαζομένου ὑπὸ τινῶν ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ νησίδων, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσι κῆποι, καὶ

πάλιν ἐξῶθεν τῆς πόλεως ἐνούμενου, κατήλθε διὰ κλίμακος, φερούσης εἰς ἐν τῶν νησίδων τούτων, καὶ ἐλθὼν ἐκάθησεν ἐν τινὶ καφενείῳ, ὠκοδομημένῳ ὑπὸ μίαν τῶν στοῶν τῆς γεφύρας, πλησίον παραθύρου, οὗ κάτωθεν ὁ ποταμὸς ῥέει ὀρμητικῶς καὶ παφλάζων.

Τὰ πάντα ἐν τῷ νέῳ τούτῳ ἐδείκνυσαν ἀνθρώπων, θέλοντα νὰ παραδοθῇ εἰς βεμβασμούς. Διατάξας νὰ τῷ φέρωσι καφφέ, ἀνῆψεν σιγάρον καὶ, στηριχθεὶς εἰς τὸ ἄκρον τοῦ παραθύρου, ἐκάπνιζε προσβλέπων τὸν ποταμὸν.

Τὸ καφενεῖον ἦτο πλήρες ἀνθρώπων καθημένων ἐπὶ θρανίων κατὰ σειρὰν, ὡς ἐν θεάτρῳ τεθειμένων καὶ ἀκροωμένων Ὀθωμανόν τινὰ Μετὰχ' ἐξ Ἀνατολῆς διηγούμενον εἰς τοὺς θαμῶνας τοῦ καφενεῖου παραμύθια, ἅτινα ἐκεῖνοι ἤκροωντο μετὰ προσοχῆς καὶ χάσκοντες.

Ὁ ῥήτωρ ἐφαίνετο κάτοχος ἐντελής τοῦ ἐπαγγέλματός του· ἡ διήγησις του, γινομένη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς γλῶσσαν ἐλθαζιέ—καθαρεύουσαν θὰ ἐλέγομεν ἡμεῖς—ἔρρειεν ἀκωλύτως καὶ ἀπροσκόπτως, οἱ δὲ μομφασμοὶ του καὶ αἰκινήσεις του, ὁσάκις ἤθελε νὰ πομιμηθῇ συγχρόνως τὴν ἐμιλίαν καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν δρώντων ἐν τῇ διηγῆσει προσώπων, ἦσαν, κατὰ τοὺς ἀκροατάς, ἐντελεῖς καὶ προσκάλουν κυχασμούς, γέλωτας καὶ ἀπειρα μασσιαλά! εὐγε, δὴλον ὅτι τουρκικά. Ὡστε τὰ ῥιπτόμενα εἰς τὸν ἀπὸ ὄρας εἰς ὄραν περιερχόμενον δίσκον τοῦ εὐτυχοῦς καὶ θριαμβεύοντος ὑποκριτοῦ ἢ ἀγορητοῦ ὅπως θέλει αὐτὸν ὁ ἀναγνώστης, εἰκοκασάρια καὶ γρόσια δὲν ἔρριπτοντο ἀδίκως.

(Ἐπεται συνέχεια)

Α. ΕΝΥΛΛΗΣ.

ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΡΟΖΑΛΙΑΣ

Τὸ σπήλαιον τῆς ἁγίας Ροζαλίας, περιδόξου τοῦ Παλέρμου προστάτιδος, κεῖται ἐντὸς ὄρους μετρίως ὕψηλοῦ, ὑψομένου ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους τοῦ Παλέρμου.

Τὸ ὄρος τοῦτο, τανῦν Pellegrino καλούμενον, ὠνομάζετο ἄλλοτε ὄρος Ἑρκτα· λέγεται δ' ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ἔστησε τὸ πάλαι ὁ Ἀμίλκας στρατόπεδον ἀπόρθητον, ἀφ' οὗ ἐπὶ πενταετίαν ὄλην ἀπέκρουσε τὰς ἐφόδους τῶν Ῥωμαίων. Τὸ ὄρος Pellegrino ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐντελῶς παρημελημένον καὶ ἔρημον, κατέστη αἰφνης, τῷ 1624, συνεπίεξ τῶν ἐπομένων κατὰ τὸ πλεῖστον μυθολογικῶν συμβάντων, ἀντικείμενον τῆς εὐλαθείας τῶν Σικελῶν, καὶ τόπος εὐσεβειστάτης προσκυνήσεως. Κατεσκευάσαν,

1 Ὀνομίζονται οὕτως οἱ ἐπάγγελμα ἔχοντες τὴν ἀφήγησιν παρεμβῆθαι ἐπὶ μισθῷ.